
Kyrkomötet Gudstjänstutskottets betänkande 2014:8

Gör dopet till en fest för familjen, släkten, vännerna och församlingen

---

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2014:75 om dopet, familjen och församlingen. Motionären föreslår att kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta riktlinjer för hur församlingarna på ett tydligare sätt kan knyta dopfamiljerna till församlingssamfundet. Gudstjänstutskottet ser den viktiga relationen mellan församling och dopfamilj men menar att frågan inte bäst hanteras genom nya riktlinjer utan måste förstås som en lokal och pastoral angelägenhet. Utskottet menar också att församlingar redan idag kontinuerligt arbetar med frågan genom att upprätta doppastorer, följa riktlinjer och bedriva olika typer av verksamheter.

Gudstjänstutskottet föreslår kyrkomötet att avslå motionen.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:75.

Motionens förslag

Motion 2014:75 av Bertil Olsson, Gör dopet till en fest för familjen, släkten, vännerna och församlingen

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta riktlinjer för hur församlingarna på ett tydligare sätt kan knyta dopfamiljerna till församlingssamfundet.

Bakgrund

Dopet är grunden för den kristna kyrkan. I den tidigaste kyrkan var dopet i församlingen oftast knutna till påsknattens gudstjänst och inte sällan föremål för såväl stor förberedelse som stor glädje och förväntan. Idag ser dopet i Svenska kyrkan olika ut. En majoritet av de som döps är barn, men också unga och vuxna döps. Många dop är små, men de stora påkostade dopen ökar. Vissa dopfamiljer har nära anknytningar till församlingen, för andra är avståndet längre. Det är i relation till det sista denna motion ska förstås. Hur kan församlingar arbeta för att knyta dopfamiljer till församlingssamfundet? Frågan kan sättas in i ett långt historiskt perspektiv. Med insikt i detta bedriver Svenska kyrkan bl.a. därför ett omfattande barn- och ungdomsarbete på dopets grund genom sina församlingar. Detta slås också fast i 19 kap. 6 § i kyrkoordningen.

Församlingen ska erbjuda dopundervisning till dem som är bosatta i församlingen och tillhör Svenska kyrkan.

Som ett led i att fördjupa Svenska kyrkans dopundervisning i en bred mening initierades programmet Barn och unga 0–18 år i Svenska kyrkan. Programmet avrundades i november 2012 genom ärkebiskopens möte om barn och unga.

På olika sätt har Svenska kyrkans församlingar sökt finna vägar in i ett familjearbete. Inte minst har familjegudstjänster varit – och är alltjämt – en viktig brygga in till familjen. Många församlingar ordnar också familjeläger och speciella ”föräldra- eller äktenskapsskolor” för att på så sätt kunna arbeta med frågor som rör barn och familj. För många församlingar är även den öppna verksamheten i form av t.ex. ”öppen förskola” något som främst relaterar till församlingens familjearbete. Den öppna verksamheten inom Svenska kyrkan har idag cirka två miljoner besök per år (0–19 år) och inom öppen förskola ytterligare cirka 700 000 besök av vuxna.

Ett sätt att söka ta ett större grepp om frågan om kristen tro och liv i vid mening – där trosöverföring eller trosförmedling ingår som komponenter – är genom satsningen ”Dela tro – dela liv”. Satsningen som omfattar 60 miljoner kronor under åren 2013–2018 beslutades av kyrkomötet 2012 och är en gemensam satsning mellan nationell nivå, stift och församlingar med uppgift att styrka församlingarna i det grundläggande uppdraget.

I biskopsbrevet *Leva i dopet. Brev från biskoparna till Svenska kyrkans präster och församlingar* berörs frågan om relationen familj och församling. Där uppmanar biskoparna församlingar att tänka igenom hur de på bästa sätt, utifrån sina förutsättningar, kan vara behjälpliga med att skapa goda praktiska förutsättningar för hur familj och församling kan knytas närmare varandra vid dop. Det kan t.ex. gälla hur församlingen kan underlätta för dop med ett rikt utbud av doptider, eller hur församlingen kan låna ut församlingshem och dopklänning till den som så önskar.

Det finns också olika elektroniska källor med mycket information och många idéer kring dopet och det som hör till det. En sådan är www.dopsajten.se.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:75.

Relationen mellan dopfamiljen och församlingen är mycket viktig. Gudstjänstutskottet delar motionärens åsikt om detta. Samtidigt menar utskottet att frågan framför allt är lokal och pastoral och inte bäst hanteras genom nya riktlinjer. Varje församling arbetar också redan idag med frågan genom att upprätta doppastoraler, följa riktlinjer och bedriva olika typer av verksamheter. Över huvud taget kan hela Svenska kyrkans arbete med barn och unga förstås som ett sätt att söka hantera denna fråga. Också den pågående satsningen ”Dela tro – dela liv” kan i några av sina olika delar hänföras till att behandla frågor som relaterar till detta.

Utskottet vill dock poängtera vikten av att ständigt arbeta vidare för att möta nya utmaningar och svårigheter. De så kallade ”drop-in”-dopen är bara ett exempel på sådant nytänkande. Ett annat exempel är att församlingar hjälper till med att ordna dopfester i församlingshemmet. Det är också viktigt att påminna om att dopet inte bara handlar om dop av mindre barn. Att reflektera kring dop av unga och vuxna är därför mycket angeläget.

Det är lätt att talet om dopfamiljen är oproblematiserat och därför inte ser dagens många nya familjekonstellationer. Utskottet menar därför att det är av stor vikt att alla ges utrymme att finnas med i församlingens liv och verksamhet.

Det är också viktigt att påpeka att dopet inte bara är en fest. Vi döps in i Kristi död och uppståndelse. Detta är en verklighet och får inte glömmas bort i talet om dopet, familjen och festen.

Med hänvisning till ovan förda resonemang föreslår utskottet att motion 2014:75 ska avslås.

Uppsala den 25 september 2014

På Gudstjänstutskottets vägnar

Sofija Pedersen Videke, ordförande

Niclas Blåder, sekreterare

Beslutande: Sofija Pedersen Videke, ordförande, Nanna Tranströmer, Lennart Åström, Maria Johansson-Berg, Johan Åkesson, Ola Isacsson, Torvald Johansson, Berth Löndahl, Katarina Ramnerö Ödestad, Sven Milltoft, Kenneth Nordgren, Sonja Grunselius, Kristina Backe, Alve Svensson och Jan Segerstedt.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Anna-Karin Stråle Börjesson, Niklas Nilsson, Roger Olsson, Gun Alingsjö Bäck, Lisa Tegby, Per-Arne Waldenvik, Lena Jönsson, Anders Åkerlund, Bengt Inghammar och Elise Nilsson.

Biskoparna Esbjörn Hagberg och Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.